

Digitale zaken regelen

Je wilt waarschijnlijk verschillende zaken regelen voordat je gaat overlijden. Vaak denk je dan aan je uitvaart, erfenis en geldzaken of brieven met wat je nog wilt zeggen tegen de naasten die achterblijven. Je digitale erfenis (ook wel nalatenschap genoemd) wordt soms vergeten. In dit artikel lees je wat digitale nalatenschap is, en wat je hiervoor kunt regelen.

Wat is digitale nalatenschap?

Onder je digitale nalatenschap valt alles wat van je achterblijft op internet als je bent overleden. Ook alles wat je op je smartphone, laptop, tablet, pc, hard disk drives of SD-kaarten hebt opgeslagen, hoort bij je digitale nalatenschap. Wat moet daarmee gebeuren als je komt te overlijden?

Tijdens ons leven bouwen we een flinke hoeveelheid digitale bezittingen, contracten en abonnementen op. Denk daarbij bijvoorbeeld aan:

- Profielen op sociale media (zoals Facebook, Instagram, WhatsApp, LinkedIn, Pinterest, TikTok, Snapchat, YouTube e.d.)
- Persoonlijke gegevens (zoals foto's, filmpjes en tekstbestanden), opgeslagen op je telefoon, computer, hard disk drives, SD-kaarten of in de cloud
- Digitale bezittingen en/of gebruiksrechten (games, e-books, films, muziek, domeinnamen van websites, content op blog- en vlogsites en digitale spaarpunten)
- Digitaal geld, zoals cryptomunten en online tegoeden (bijvoorbeeld op PayPal, maar ook op de chipkaart van de NS of bij pokerwebsites) of cadeaubonnen (bijvoorbeeld van Coolblue)

Daarnaast heb je waarschijnlijk een flinke verzameling met wachtwoorden en toegangscode voor:

- apparaten (zoals computer, laptop, tablet, smartphone)
- cloud-opslag (zoals OneDrive, Google Drive, Dropbox of iCloud)
- profielen van websites, webshops, streamingdiensten en meer.

Om mensen bewust te maken over hun digitale nalatenschap is in 2024 een campagne gestart: [Data na de dood](#). Een andere belangrijke website is deze: www.veiliginternetten.nl Op beide websites zijn tips te vinden voor het regelen van je digitale nalatenschap.

Waarom je digitale nalatenschap regelen?

Het is verstandig om 'iets' rond je digitale nalatenschap te regelen, omdat:

1. Het makkelijker is voor jouw naasten

Als iemand overlijdt, moeten nabestaanden binnen zes werkdagen een uitvaart organiseren. In die zes dagen moeten zij over heel veel zaken beslissingen nemen, zoals:

- Welke kist kiezen we?
- Welke rouwadvertentietekst kiezen we?
- Wie nodigen we uit voor de uitvaartdienst?
- Waar wordt die dienst gehouden?

Het helpt als je [zelf hebt nagedacht over deze vragen](#). Na de uitvaart krijgen nabestaanden te maken met vragen over je digitale nalatenschap, zoals

- Wat doen we met zijn/haar social media accounts?
- Wat doen we met alle foto's die hij/zij op zijn telefoon had opgeslagen?
- Hoe kunnen we abonnementen op bijvoorbeeld streamingsdiensten opzeggen?

Je kunt het voor je naasten makkelijk maken door je wensen over je digitale nalatenschap vast te leggen en te zorgen dat ze bij jouw digitale bezittingen kunnen.

2. Er zo niets verloren gaat

Foto's, filmpjes of tekstdocumenten kunnen emotionele of praktische waarde hebben voor je naasten. Online tegoeden en cryptomunten hebben financiële waarde voor hen. Als je naasten niet weten dat die digitale bezittingen er zijn, kunnen ze deze per ongeluk wissen. Of er niet eens naar gaan zoeken. Dus: vertel wat je hebt. Of: omschrijf je bezittingen en automatische incasso's, en zorg dat je naasten dat weten.

3. Je zelf beslist wat er met je digitale nalatenschap gebeurt

Als je niets regelt, gaan je nabestaanden voor jou beslissen wat er bijvoorbeeld met je Facebookaccount gebeurt. Of gaan ze foto's delen met mensen die jouw foto's normaal gesproken nooit zouden zien. Of ontstaat er ruzie over de vraag wie jouw (vertrouwelijke) e-mails en WhatsApp-gesprekken mogen lezen. Als

jij je wensen duidelijk opschrijft, kun je zelf bepalen hoe de ‘digitale jij’ voortleeft op internet. En hoe je nabestaanden met jouw digitale bezittingen zullen omgaan.

4. Je digitale vrienden op de hoogte houdt van jouw overlijden

Tegenwoordig zijn we gewend contact te hebben via e-mail, social media of andere digitale mogelijkheden. Denk daarbij ook aan online spellen of apps als Tinder of Wordfeud. Als jij overlijdt, wie weet dan hoe die digitale contacten geïnformeerd kunnen worden over je overlijden? Wie kan ervoor zorgen dat jouw digitale vrienden en vriendinnen óók afscheid van jou kunnen nemen? Daar kun je alleen zélf voor zorgen. Door vast te leggen wie er een bericht moet krijgen over je overlijden, en hoe zij te bereiken zijn. Zo voorkom je ook dat mensen je nog steeds feliciteren na je dood, bijvoorbeeld via Facebook

Hoe regel je je digitale nalatenschap?

De vier belangrijkste dingen om te doen zijn:

1. Maak een lijstje met je wachtwoorden en/of inloggegevens

Als je nabestaanden toegang wil geven tot je digitale bezittingen, moeten zij je inloggegevens en wachtwoorden kennen. Je kunt alle gegevens simpelweg in een notitieboekje opschrijven. Of een Word-document uitprinten.

Denk hierbij aan de inloggegevens van je smartphone en laptop, maar ook aan gebruikersnamen en wachtwoorden van websites. Als er sprake is van extra beveiliging (in de vorm van tweetrapsverificatie bijvoorbeeld), kun je dat er ook bij schrijven; dan worden je nabestaanden niet verrast.

Als je gebruik maakt van een wachtwoordmanager (een digitale kluis waarin al je wachtwoorden en gebruikersnamen zijn opgeslagen), hoef je alleen op te schrijven hoe jouw naasten toegang krijgen tot die wachtwoordmanager.

2. Beschrijf je wensen

Voor je naasten is het prettig als zij weten wat er met jouw nalatenschap moet gebeuren. Dan hoeven zij niet te raden naar je wensen. Leg dus vast wat je wil. Denk na over de volgende vragen:

- Wat moet er met jouw social media profielen gebeuren? Moeten die, als dat kan, een herinneringsstatus krijgen? Of moeten ze allemaal (op termijn) verdwijnen?
- Wat moet er met jouw telefoon, tablet of laptop gebeuren? Geef je die aan iemand? Of moeten die apparaten allemaal geleegd en/of vernietigd worden?
- Wie krijgt de bitcoins, en hoe krijgt de toekomstige eigenaar toegang tot die cryptomunten?
- Waar zijn alle digitale foto's te vinden die je hebt gemaakt? En hoe kunnen je naasten daarbij?
- Hoe kunnen naasten bij jouw e-mails en WhatsApp-berichten? Of wil je die juist 'privé' houden?
- Zijn er bepaalde documenten, films en foto's die je graag wil overdragen aan je naasten? Zo ja, overweeg ze alvast bij leven op een USB-stick of externe harde schijf te zetten.

Het is ook goed om op te schrijven wat er **niet** met jouw gegevens mag gebeuren als jij overlijdt. Als jij duidelijk op papier zet dat jouw nabestaanden niet in jouw telefoon mogen kijken, zullen zij dit eerder respecteren. Opschrijven is duidelijker dan wanneer je het 'ooit eens' mondeling tegen iemand hebt gezegd. Dan ontstaat er geen discussie over.

3. Wijs een gemachtigde of executeur aan

Het kan een zware klus zijn voor je naasten om je wensen over je digitale nalatenschap uit te voeren. Ze kunnen er ook ruzie over krijgen. Je kunt dat voorkomen door één persoon te kiezen die voor jou alles mag regelen. Deze persoon, ‘de gemachtigde’, zorgt er dan voor dat hij alle wensen rond jouw digitale bezittingen uitvoert.

Je kunt dat makkelijk regelen: door het gewoon aan die persoon te vragen. Maar beter is het om die persoon in een aparte verklaring te benoemen. Dan is het duidelijk dat dat jouw wens is.

4. Regel zelf alvast bij leven je instellingen

Je kunt bij leven soms zelf instellen wat er moet gebeuren als je bent overleden. Bij Facebook bijvoorbeeld kun je aangeven dat je account een herinneringspagina moet worden. Hierbij kun je ook een contactpersoon benoemen, die na het overlijden de pagina kan beheren. Ook kan deze persoon alle posts uit het verleden downloaden.

Bij Apple kun je een zogeheten ‘erfeniscontact’ aanwijzen. Deze persoon krijgt, via een sleutel die hij van Apple krijgt, toegang tot de inhoud van je iPhone of iPad. Hoe je de digitale nalatenschap van verschillende sociale media kunt regelen, lees je bij de vragen op [deze pagina](#).

Verder kun je alvast documenten, foto's of filmpjes opslaan die je **wél** wilt achterlaten. Dat kun je doen op een USB-stick of een externe harde schijf. Zo'n USB-stick of harde schijf is een tastbaar voorwerp en kan dus worden geërfd. Meestal kun je deze makkelijk openen, zonder gebruikersnamen of wachtwoorden.

Telefoonabonnement na overlijden

Het is niet verstandig om meteen na het overlijden het telefoonabonnement van de overledene op te zeggen. Want:

- Aan het telefoonabonnement is onder andere de voicemail gekoppeld. Sommige naasten vinden het fijn de stem van de overledene nog te kunnen horen (of op te nemen en te bewaren). Ook al is het via een voicemailbericht. Zeg je het abonnement op, dan bestaat die mogelijkheid niet meer. Ook kan het zijn dat je dan geen toegang hebt tot alle contactpersonen.
- Veel smartphones slaan automatisch inloggegevens op. Een smartphone geeft dan toegang tot verschillende digitale diensten. Zoals banken, clouddiensten en online winkels. Die toegang kan handig zijn als naasten bepaalde diensten willen stoppen. Of als zij bepaalde bestanden willen downloaden.
- Steeds meer diensten maken gebruik van tweetrapsverificatie. Hierbij is een code nodig die via een sms naar de telefoon wordt verstuurd. Wanneer een abonnement niet meer actief is, kun je die sms niet ontvangen.
- Zolang het telefoonabonnement van de overledene nog niet opgezegd is, blijft het nummer verbonden met de persoonlijke WhatsApp-correspondentie. Misschien willen naasten daar nog iets van downloaden? Je kunt er niet meer bij als het abonnement opgezegd is.